

**UCHWAŁA NR XXXIV / 191 / 21
RADY POWIATU OBORNICKIEGO**

z dnia 25 lutego 2021 roku

w sprawie przekazania petycji według właściwości

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 920) i art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 870) Rada Powiatu Obornickiego uchwala, co następuje:

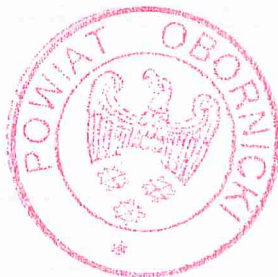
§ 1. Uznaje się Radę Powiatu Obornickiego za niewłaściwą do rozpatrzenia petycji z dnia 12 grudnia 2020 r. w sprawie wparcia rogozińskiego samorządu w działaniach mających na celu poprawę czystości wód jezior i rzek, a także przeciwdziałaniu suszy.

§ 2. Postanawia się petycję, o której mowa w § 1, przekazać Zarządowi Powiatu Obornickiego celem jej rozpatrzenia zgodnie z właściwością.

§ 3. Uzasadnienie stanowiska stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 4. Wykonanie uchwały powierza się Przewodniczącej Rady Powiatu Obornickiego.

§ 5. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**PRZEWODNICZĄCA
RADY POWIATU**

(-)

mgr Renata Tomaszewska

Zgodność odpisu z oryginałem
stwierdza się:

Oborniki, dnia ... 02 MAR. 2021

**Starostwo Powiatowe
w Obornikach**
Wydział Organizacyjno-Prawny

PODINSPIKTOR

Katarzyna Marciniak

ODPIS

Załącznik do uchwały
Nr XXXIV / 191 / 21
Rady Powiatu Obornickiego
z dnia 25 lutego 2021 roku

**Uzasadnienie
do uchwały Rady Powiatu Obornickiego w sprawie przekazania petycji
według właściwości**

Dnia 16 grudnia 2020 r. do Starostwa Powiatowego w Obornikach wpłynęła petycja z dnia 12 grudnia 2020 r., skierowana do Rady Powiatu Obornickiego, w sprawie wsparcia rogozińskiego samorządu w działaniach mających na celu poprawę czystości wód jezior i rzek, a także przeciwdziałaniu suszy.

Przewodnicząca Rady Powiatu Obornickiego przekazała petycję do Komisji Skarg, Wniosków i Petycji (zwanej dalej „Komisją”) celem zajęcia stanowiska.

W wyniku analizy treści przedmiotowej petycji podczas posiedzenia Komisji stwierdzono, że dotyczy ona przeanalizowania przedstawionych w niej tematów, w celu wsparcia – w ramach możliwości i kompetencji – rogozińskiego samorządu w działaniach mających na celu poprawę czystości wód jezior i rzek, a także przeciwdziałania suszy. Jednocześnie członkowie Komisji podjęli zgodne stanowisko, że zakres petycji nie dotyczy kwestii uchwałodawczych, lecz wykonawczych Powiatu Obornickiego.

Zgodnie z art. 26 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 920) zarząd powiatu jest organem wykonawczym powiatu. Z tego względu Komisja zgodnie postanowiła zaproponować Radzie Powiatu Obornickiego przekazanie petycji Zarządowi Powiatu Obornickiego, zgodnie z właściwością.

Przy czym należy wskazać, że petycja dotyczy bardzo istotnych kwestii prowadzenia działań mających na celu poprawę czystości wód jezior i rzek, oraz przeciwdziałania suszy, a także wsparcia działań Gminy Rogoźno w tym zakresie. Z tego względu Zarząd Powiatu Obornickiego, jako organ wykonawczy, ma kompetencje do dokonania analizy potencjalnych rozwiązań i przedstawienia możliwych działań Powiatu Obornickiego mających na celu poprawę czystości wód i przeciwdziałania problemowi suszy.

STAROSTA

(-)

Tofia Kotecka

Zgodność odpisu z oryginałem
stwierdza się:

02 MAR. 2021

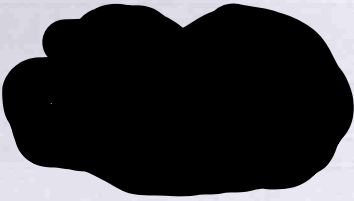
Oborniki, dnia .....

**Starostwo Powiatowe
w Obornikach**
Wydział Organizacyjno-Prawny

PODINSPEKTOR

Katarzyna Marciniak

OR. 15M. 3. 2020

STAROSTWO POWIATOWE
W OBORNIKACH

data 16. 12. 2020 wpl.
202 012 / 16 / 6876

L.dz. .... Nr .....
Ilość ark. ....

Jaracz 12.12.2020 r.

Rada Powiatu Obornickiego
ul. 11 Listopada 2a,
64-600 Oborniki

PETYCJA

W SPRAWIE WSPARCIA ROGOZIŃSKIEGO SAMORZĄDU W DZIAŁANIACH MAJĄCYCH NA CELU POPRAWĘ CZYSTOŚCI WÓD JEZIOR I RZEK, A TAKŻE PRZECIWDZIAŁANIU SUSZY

Mając na uwadze przepisy ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2008 Nr 199 poz. 1227) oraz przepisy ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody (Dz.U. 2004 nr 92 poz. 880) a także Art. 5, Art.31, Art. 63, Art.74 i Art., 86 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, działając zgodnie z przepisami ustawy z dnia 11 lipca 2014r. o petycjach (Dz.U. 2014 poz. 1195), w interesie podmiotu wnoszącego petycję oraz w interesie publicznym prosimy o przeanalizowanie przedstawionych w petycji tematów i w ramach możliwości i kompetencji wesprzeć Rogoziński Samorząd w działaniach mających na celu poprawę czystości wód jezior i rzek, a także przeciwdziałaniu suszy.

Poniższa petycja była wcześniej przesłana do Starostwa Powiatowego w Obornikach jednak otrzymana odpowiedź nie odnosi się do wielu kwestii w niej zawartych, a które mieszczą się w zakresie kompetencji Starostwa Powiatowego. Zawarte odpowiedzi w niewystarczającym stopniu zgłębiają poruszaną problematykę. Przedstawione działania, które mogłyby poprawić jakość wód oraz przeciwdziałać suszy uważam za niewystarczające.

W związku z powyższym przesyłam petycję jeszcze raz ale tym razem kieruję ją do Rady Powiatu Obornickiego z prośbą o przeanalizowanie jej na Komisji Rady Powiatu. Przygotowując odpowiedzi uprzejmie proszę uwzględnić treści zawarte w załącznych pismach, które odnoszą się do tej problematyki od WIOŚ, Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej Wód Polskich oraz WFOŚiGW.

TEMAT 1 - Zła jakość wód

Z roku na rok widzimy coraz gorszą jakość wody w rzece Wełnie, która zasila ujęcie wody dla mieszkańców Obornik:

1. Jak wygląda współpraca pomiędzy lokalnymi Samorządami, Wodami Polskimi, WIOŚ, RDOŚ, WIR, Sanepidem, Urzędem Marszałkowskim, Lasami Państwowymi itp aby poprawić stan wód w naszej gminie ?
2. Czy samorząd zadbał aby utworzyć w pobliżu rzek i jezior odpowiednie strefy ochronne w postaci: np. Miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego ?
3. Czy zadbano o to aby obszary przylegające do jezior i rzek były wolne od zabudowy i z przeznaczeniem na ogólnie pojętą zielen (lasy, parki, użytki zielone itp.), korytarze ekologiczne mające duże znaczenie w przemieszczaniu się gatunków oraz wymianie genów między populacjami.

To pytanie jest bardzo zasadne ponieważ jest to najtańsza i najprostsza metoda ochrony i dbałości o dobrą jakość wody w rzekach i jeziorach

4. Czy zadbano o to aby obszary w zlewni jezior i rzek były wolne od inwestycji mogących zaszkodzić środowisku np. chlewnie wielkogabarytowe czy kurniki, które umożliwiają produkcję kilku milionów kur rocznie. Takie inwestycje mogą powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska jako całości (Dz. U. Z 213 r. poz. 1232 z późn. zm., Dz.U z 2014 r. poz. 1169 z późn. zm.)

Dla przykładu kurnik z obsadą roczną drobiu na 1ml 800tys. sztuk (typowa inwestycja jakich ostatnio powstaje wiele w naszym regionie) „wyprodukuje” w ciągu roku : 30 tys.600 ton obornika co w przybliżeniu daje 540 tys ton azotu rocznie. Aby zagospodarować taką ilość obornika należy posiadać w dostępności ok. 3,1 tys ha. arealu gruntów rolnych. Pytanie – czy to jest realne na terenach, gdzie ma powstać ferma. Istniejące biogazownie na tym terenie mogą nie posiadać instalacji do przerobu obornika kurzego a „pieczarkarze”, z uwagi na charakter obornika – agresywny kwas moczowy, nie są zainteresowani tym „produktem”, ponieważ wymaga on dodatkowego uzdatniania do produkcji podłoża dla grzybów.

To pytanie jest bardzo zasadne ponieważ obecnie cała Europa „pozbywa” się tych inwestycji ze względów środowiskowych i dlatego masowo powstają w Polsce ponieważ u nas przy wydawaniu pozwoleń na takie inwestycje często nie respektuje się wielu norm środowiskowych, które nakłada UE.

5. Czy samorządy w swoich decyzjach uwzględniają Dyrektywę Azotanową oraz nowe rozporządzenie RM z 12 lutego 2020 r. w sprawie przyjęcia „Programu działań mających na celu zmniejszenia zanieczyszczenia azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu (Dz. U. z 2020 r. poz. 243) ?

6. Czy pracownicy urzędu wydający decyzje środowiskowe zostali odpowiednio przeszkoleni z

Dyrektywy Azotanowej oraz Rozporządzenia RM z 12 lutego 2020 r. ?

Pytanie jest zasadne chociażby z tego względu, że do tego rozporządzenia można się odwoływać jako do narzędzia, które daje realne możliwości egzekwowania określonych zachowań. Zakazuje się tu m.in. stosowania nawozów innych niż gnojowica w pasie do 5 metrów od cieków i jezior, a gnojowicy w pasie do 10 metrów co ma niezwykle istotne znaczenie dla jakości wody w tych ciekach, a także później w jeziorach. Ponadto istnieje duże prawdopodobieństwo, że Polska będzie płacić w kolejnych latach wysokie kary za zanieczyszczanie wód Bałtyku spływające rzekami z terenu Polski. Dyrektywa azotanowa ma na celu ochronę jakości wód w całej Europie przez zapobieganie przedostawaniu się azotanów pochodzenia rolniczego do wód gruntowych i powierzchniowych i zachęcanie do stosowania dobrej praktyki rolniczej.

7. Czy i jak kontrolowane jest przestrzegane przez samorządy zachowanie dobrych praktyk rolniczych w pobliżu zlewni rzek i jezior ?

Czy są jakiegokolwiek informacje statystyczne na ile zostały nałożone pouczenia lub ewentualnie kary za łamanie przepisów, czy istnieje choćby terminarz zrealizowanych i planowanych kontroli ?

Czy rolnicy zostali przeszkoleni co do zasad przestrzegania nowego rozporządzenia RM z 12 lutego 2020 r. w sprawie przyjęcia „Programu działań mających na celu zmniejszenia zanieczyszczenia azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu (Dz. U. z 2020 r. poz. 243). Mieszkańcy zgłaszali wielokrotnie w ostatnich latach, wylewanie gnojowicy przy samych ciekach, a także nawet do wód, które zasilają rzekę Wełnę

Jeśli powyższe działania nie zostaną zrobione to na przestrzeni najbliższych kilku lub kilkunastu lat nasze rzeki i jeziora mogą zostać bezpowrotnie zdegradowane.

8. Kiedy ostatnio prowadzono rozmowy (lub korespondencje) z sąsiadującymi gminami mającymi na celu koordynację działań w celu poprawy stanu wód rzeki Małej Wełny i Wełny ?

- Z którymi gminami prowadzone są rozmowy ?
- Czy w ramach tych rozmów wyznaczono cele oraz terminy ich realizacji ?
- Czy na podstawie wyznaczonych celów zostały sporządzone dokumenty oraz zweryfikowano osiągnięcie zapisanych celów?
- Czy zauważono skutki rozmów z sąsiadującymi gminami w postaci ograniczenia ilości spływających biogenów rzeką Małą Wełną ?
- Czy jest zapewniona dobra jakość wody wpływająca do rzeki Małej Wełny przy eksploatacji i czyszczeniu stawów rybnych w Skokach – czy prowadzono monitoring tych działań ?
- Czy monitoring potwierdza przestrzeganie Dyrektywy Azotanowej oraz Rozporządzenia RM z 12 lutego 2020 r. w pobliżu cieków zlewni rzeki Małej Wełny (zasilającej jeziora Budziszewskie oraz Rogoźno) w innych gminach ?
- Czy w innych gminach są odpowiednio filtrowane wody deszczowe przed wpływaniem do rzeki Małej Wełny (lub jej dopływów) ?

TEMAT 2 - Susza i niski stan wód w rzekach i gruncie

1. Jakie działania planowane są aby zapobiegać niskiemu stanowi wód oraz szybkiemu parowaniu ?
2. Czy przy inwestycjach miast oraz indywidualnych rozważano to aby ograniczyć **powszechne betonowanie ulic i placów** aby ograniczyć szybki odpływ wody do jezior, rzek a potem morza ?
3. Czy rozważono zachowanie zielone strefy buforowych - aby ograniczyć parowanie wody ?
4. Ile posadzono drzew w poszczególnych gminach zarówno w obszarach wiejskich jak i w miastach w celu obniżenia temperatury przy gruncie a zarazem obniżenia szybkości parowania wody ?

Otrzymałyśmy informacje, że gminę Rogoźno w tym roku (2020?) ominął program sadzenia drzew i krzewów miododajnych - JAK TO MOŻLIWE ? Czy wniosek został złożony?

Pszczelarze postulują o zwiększenie tego typu roślinności w krajobrazie rolniczym.

5. Czy planowane jest posadzenie drzew śródpolnych, które zapobiegają suszy i dlaczego nikt nie uświadamia niektórych rolników o bezsensownym likwidowaniu zadrzewień śródpolnych pod płaszczykiem uproduktywnienia powierzchni rolnych?

Straty dla gatunków zapylających są większe niż korzyści z likwidowania zadrzewień. Zadrzewienia też ograniczają przemieszczanie się cząstek spławianych kompleksu sorpcyjnego gleby i wyhamowują prędkości wiatrów.

TEMAT 3 - Nieskuteczna rekultywacja jezior Rogoźno i Budziszewskie

Rekultywacja powinna być prawnie zakazana zanim nie zostanie wyeliminowany dopływ zanieczyszczeń do akwenu ze zlewni.

W ostatnich latach mieszkańcy wykazali wiele przykładów dopływu dużej ilości zanieczyszczeń zarówno do jeziora z Rogoźna jak i z rzeki Małej Wełny, która zasila rekultywowane jeziora.

Te zanieczyszczenia oraz ich przyczyny (między innymi to, że separatory w Rogoźnie nie zapewniają właściwego oczyszczenia wód kanalizacji deszczowej) były także prezentowane na konferencji naukowej poświęconej czystości jezior dnia 31.01.2017 jeszcze przed rozpoczęciem rekultywacji (dokument w załączniku).

Stowarzyszenia i mieszkańcy zauważyli, że do dzisiaj nie rozwiązano problemu źródeł dopływu zanieczyszczeń, które były już wtedy zgłaszane.

Przykład (zdjęcie - fragmentu filmu po prawej) wpływania

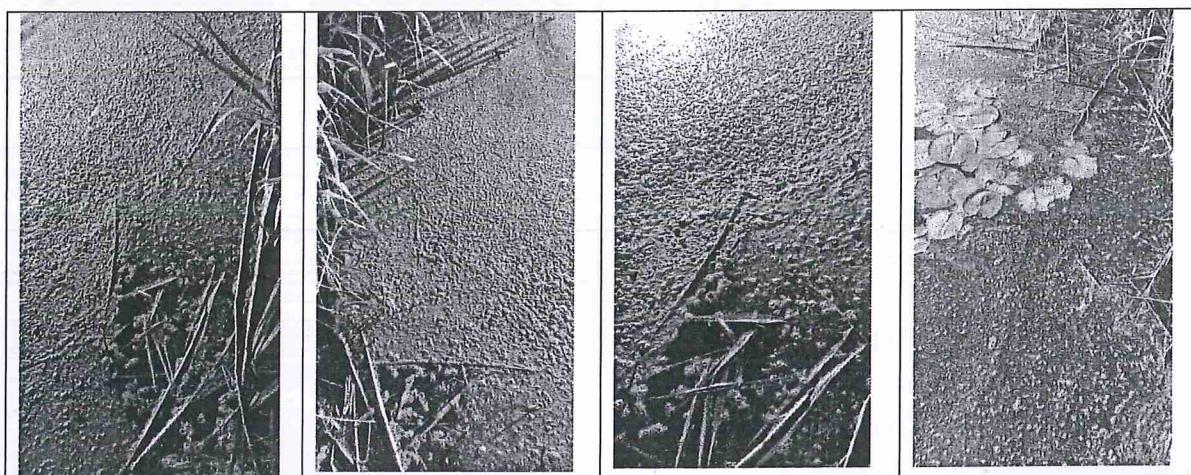

dużej ilości ścieków komunalnych podczas deszczu dnia 27.06.2020r z separatora kanalizacji deszczowej z Rogoźna był także prezentowany na filmie w ostatnio w poście:
<https://www.facebook.com/jeziororogozinskie/posts/2713111702296220>

Ostatnio także wielu mieszkańców i stowarzyszenia zgłaszali zły stan wody w jeziorze Rogoźno (Mała przezroczystość, E-Cola na kąpielisku „Za jeziorem” przekroczona prawie 5-cio krotnie a także pojawiające się zakwity sinic.)

Wiadomość od Stowarzyszenia Jezioro Rogozińskie - 25.08.2020r

Powstający w ostatnim czasie na jeziorze Rogoźno kożuch, jest zakwitaniem sinicowym. Toksyny wydzielane przez sinice są niebezpieczne dla ludzi i zwierząt. Jezioro Rogoźno boryka się z zakwitami sinicowymi po wybudowaniu przez gminę Jazu. Jazu który, gromadzi zanieczyszczenia całej zlewni Małej Wólki w tym ścieki miejskie. Z uwagi na to, że kożuch sinicowy powstaje bardzo szybko i potrafi się przemieszczać z jednego brzegu na drugi, prosimy osoby korzystające z wód jeziora o zachowanie szczególnej ostrożności. Wędkarzy, aby nie zabierać ryb osłabionych, których skrzela są kolorystycznie zmienione. Zastanawiające jest to, że lokalne służby odpowiedzialne za powiadamianie nas o zagrożeniach dla naszego zdrowia nie dostrzegają problemu. Czyżby miały inne priorytety? Fot. jezioro Rogoźno wykonane 14. 08. 2020 r przy promenadzie.

1. Czy Ośrodek „Za Jeziorem” jest podłączony do ogólnego systemu kanalizacji miasta Rogoźna przyłączem na tyle wydajnym, które jest w stanie zapewnić swobodną pracę przy pełnej obsadzie gości w ośrodku (kolonie + organizowane przyjęcia itd.) ?

2. Czy planowane jest rozdzielanie w tym ośrodku kanalizacji deszczowej od sanitarnej ? - bez takiego rozdzielania w przyszłości może dochodzić do niekontrolowanego wypłynięcia ścieków sanitarnych do jeziora.

Nadal w centrum miasta Rogoźna są budynki nie podłączone do kanalizacji sanitarnej miasta i są miejsca gdzie ścieki sanitarne wpływają do kanalizacji deszczowej i są „wypłukiwane” do jeziora Rogoźno przy opadach deszczu - kiedy zostanie to uregulowane ?

Czy zapewniono aby ścieki bytowe nie przedostawały się do dopływów jeziora Budziszewskiego ?

Kąpielisko za Jeziorem

Adres
Rogoźno, Za Jeziorem
wpł. ścieki sanitarne poza terenem miasta

Długość linii brzoźowej
50m

Okresy otwarcia
03.05 - 18.09

Adres
Jezioro Rogoźńskie

Sezon kąpielowy
01/07/2020 - 31/08/2020

Ocena wody

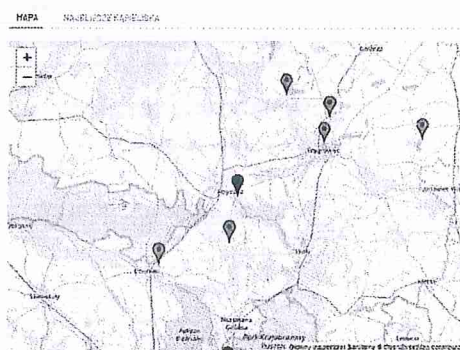
Woda nie przystaje do kąpielii ze względu na parametry ekologiczne

Data oceny: 24/07/2020
Temperatura: 21,07/2020

Forma oceny wody w kąpielisku

2020 2019

DATA OCENY	OCENA	W. CIĘŻK.	ENTALPIA	DATA NAJBLIŻSZEJ OCENY
24/07/2020	Woda nie przystaje do kąpielii Przyczyna: Ekologiczne czynniki	4753	64	28/07/2020
18/07/2020	Woda nie przystaje do kąpielii Przyczyna: Ekologiczne czynniki	1023	11	20/07/2020

Dziesiątki przykładów z Polski (np. Trzesiecko, Rusałka, Wolszyńskie, Strzeszyńskie, itd.) pokazuje, że wszelkiego rodzaju zabiegi rekultywacyjne typu napowietrzanie, używanie chemii (koagulantu, flokulanty itd.) kompletnie nic nie daje w warunkach dostawy dużej ilości biogenów a „spektakularne” przykłady oczyszczenia wielu jezior okazały się krótkotrwałe i najczęściej warunkowane są panującymi warunkami hydrologiczno-meteorologicznymi w zlewni (najczęściej suchy rok, ograniczający dopływ biogenów ze zlewni lub chłodne lato czy wiosna zmniejszające ryzyko wystąpienia zakwitów sinicowych). W skali całego kraju rokrocznie wydawane są na te działania dziesiątki jeśli nie setki milionów złotych i są to pieniądze topione dosłownie w błocie, a dokładniej w osadzie dennym. W to miejsce naprawdę można by te pieniądze przeznaczyć na działania mniej inwazyjne skupiające się na ochronie jezior i ich zlewni.

Stosowane substancje chemiczne mają za zadanie związać określoną ilość fosforu. Ale jeśli dopływa go nadal dużo, to powstaje nowa pula fosforu, która wpływa na stan jeziora i powoduje powrót negatywnych zjawisk. To tak, jakbyśmy leczymy alergię lekami, a jednocześnie podawaliśmy pacjentowi alergen. Utrzymywanie się wysypki nie będzie tu spowodowane nieskutecznością

leków, tylko stałą ekspozycją na czynnik szkodliwy.

Należy tu nadmienić, że rekultywacja jezior Rogoźno i Budziszewskie nie należy to do zadań gminy Rogoźno.

Poniżej podano przykłady niezasadności rekultywacji jezior w warunkach dostawy dużej ilości biogenów:

Przykład 1: Wiadomość z 16 sierpnia 2020 roku od Polskiego Klubu Ekologicznego i Stowarzyszenia My-Poznaniacy.

Poznańskie jeziora opanowane przez sinice.!

Także Jezioro Strzeszyńskie które od 9 już lat jest rekultywowane . Jednak chemiczne wiązanie fosforanów chyba nie jest skuteczne, skoro pojawiły się i na tym akwenie sinice. To wysokie stężenie fosforanów jest czynnikiem decydującym o tym czy sinice się pojawią. Oczywiście wysokie temperatury i brak wiatru są dodatkowym sprzyjającym czynnikiem , ale to zbyt wysokie stężenie fosforanów limituje pojawienie się sinic.Na jeziorze od chyba 9 lat znajduje się aerator który jednak jak wykazały pomiary wykonane przez ekspertów w IMIGW w latach 2017, 18 i 19 NIE poprawia natlenienia wód jeziora ! Wyniki badań na fb Ratujmy-Strzeszynek. Coroczne koszty rekultywacji Rusałki i Strzeszynka od lat idą w setki tysięcy złotych ! W niedzielę 16 sierpnia kąpielisko strzeżone w Strzeszynku było zamknięte. Powiewała czerwona flaga. ale sto metrów dalej , na dzikiej plaży dzieci i dorośli kapali się , nie mając informacji o sinicowym zagrożeniu ! Co na to Sanepid i władze Poznania ? Przezroczystość wody tylko 3 metry gdy rok temu było to metrów cztery.
Jerzy Juszczyński Polski Klub Ekologiczny i Stowarzyszenie My-Poznaniacy

Przykład 2: Wiadomość z 27 lipca 2016 roku od stowarzyszenia SIS Terra ze Szczecinka.

Ile nas jeszcze będzie kosztować rekultywacja jeziora Trzesiecko?

Zgodnie z ramową Dyrektywą Wodną 2000/60/WE kraje Unii Europejskiej (w tym Polska), zobowiązane są do osiągnięcia dobrego stanu wód do 2015 roku.

Główną przyczyną złego stanu wód jest brak realnej oceny potencjalnych możliwości rekultywacji oraz eliminacji źródeł zanieczyszczeń dopływających ze zlewni zbiornika.

W proces rekultywacji jeziora Trzesiecko utopiono już ponad 7 mln zł.

Od 2005 roku, czyli w okresie 11 lat, chyba nikt w Polsce nie poniósł tak ogromnych nakładów finansowych na rekultywację zbiornika o powierzchni 295 ha.

Wypada więc zadać pytanie, po co wkładać tak ogromne środki, skoro efekt tych zabiegów jest wysoce wątpliwy?

Jako przykład niech posłuży lipcowy zakwit (sinic lub glonów), który jest spowodowany m.in bardzo dużą ilością znajdujących się w wodzie pierwiastków biogenych – głównie azotu i fosforu.

Spróbujemy sprawdzić, co zakwitło w szczecineckim jeziorze i dlaczego tak kuriozalna sytuacja utrzymuje się przez wiele lat?

Przykład 3: Wiadomość z 16 sierpnia 2020 roku od Stowarzyszenia Jezioro Rogozińskie

Rekultywacja jeziora Rogoźno i Budziszewskiego. Proces rekultywacji rozpoczęto w 2017 roku, zakończenie zgodnie z decyzją Marszałka Województwa Wielkopolskiego ma nastąpić z końcem 2020 roku. W tym czasie do jezior wprowadzono kilkanaście ton : chlorku magnezu, sinobentu, siarczanu żelaza i nastąpiło intensywne zarybianie. Koszt przedsięwzięcia ok 2 000 000 zł finansowane ze środków gminy. Należy zaznaczyć że jezioro jest własnością Wód Polskich, a prowadzenie rekultywacji nie jest zadaniem samorządu gminnego. Zgodnie z wytycznymi Państwowej Inspekcji Sanitarnej w czasie zakwitów sinicowych kąpieliska powinny być zamknięte.

3. Czy Urząd Gminy Rogoźna planuje wnioskować o wykonanie badań lub opinii - wpływu pływających łodzi motorowych i skuterów na jakość wody w jeziorze Rogoźno oraz rzece Welnie ?

W wyniku pływania motorówek i skuterów na jeziorze, którego średnia głębokość wynosi 3 metry (czyli takim jak Rogoźno) efekt pracy włożonej w rekultywację zostanie zaprzeczony - taka jest opinia cenionych autorytetów znanych w Polsce i na świecie:

Resuspensja osadów w wyniku pływania motorówek i skuterów w płytkich zbiornikach (takich jak Rogoźno) jest niekorzystna ponieważ:

- 1) wzruszona materia organiczna i także siarkowodor spowodują odtlenienie całego słupa wody od dna prawdopodobnie do powierzchni,
- 2) zapewne efekt mieszania za pomocą motorówki nie zrównoważy odtlenienia wody,
- 3) w każdym opracowaniu dotyczącym rekultywacji jezior zwraca się uwagę na negatywne konsekwencje resuspensji (wzruszenia) osadów i zaleca dodawanie do osadów wraz z chlorkiem żelaza także azotanów które dostarczają tlen,
- 4) siarczany potęgują wydzielanie siarkowodoru cyt. "Natomiast wykorzystywanie siarczanów niesie za sobą niebezpieczeństwo, że w warunkach obniżonej zawartości tlenu w osadach lub jego braku, zacznie być wytwarzany (poprzez aktywność bakterii beztlenowych) siarkowodor, bardzo toksyczny gaz, dobrze rozpuszczalny w wodzie. Obecność tego toksycznego gazu w osadach może powodować powstawanie „martwych stref” dna, w których nie będą mogły występować, praktycznie żadne organizmy żywe, oprócz niektórych bakterii beztlenowych. Dalszą niekorzystną konsekwencją dostarczania „siarki” do ekosystemu jeziornego będzie reakcja siarkowodoru ze zredukowanym do Fe(II) w warunkach beztlenowych jonem żelazowym Fe(III), a w konsekwencji tej reakcji tworzenie siarczku żelaza – czarny osad, nierozpuszczalny w wodzie. Reakcja ta powoduje wiązanie jonów żelaza w formy nieaktywne, które wcześniej stanowiły naturalny czynnik mogący wiązać fosfor w zbiornikach wodnych. Zatem nie dość, że wprowadzając siarczany można doprowadzić do intensyfikacji powstawania siarkowodoru, to także do ograniczenia naturalnego mechanizmu kontroli stężenia fosforu poprzez unieczynnienie jonów żelaza w postaci siarczków żelaza, który staje się bezużyteczny w procesie wiązania fosforu.

4. W 2019 roku w Rogoźnie ludzie kąpali się na kąpieliskach a obok wprowadzano środki chemiczne do jeziora. Na plaży nie było żadnej informacji o prowadzonym zabiegu rekultywacji i zakazie kąpieli. Z zapisów w pozwoleniu wodnoprawnym wynika, że w czasie zabiegów mobilnej aeracji przewiduje się wprowadzenie czasowego zakazu kąpieli.

W operacie wodnoprawnym w rozdziale „Warunki BHP” jest zapis mówiący, że preparat o nazwie handlowej PIX podawany przy rekultywacji jest substancją żrącą i jako taki wymaga on

zastosowania standardowych środków i metod ochrony pracy, wymaganych przy pracach z chemicznymi substancjami agresywnymi. Dotyczy to tak transportu, załadunku na aerator, jak i opróżniania zbiorników po zakończeniu prac rekultywacyjnych.

W karcie charakterystyki jednego ze środków chemicznych podawanych przy rekultywacji: „Siarczaniu żelaza” możemy przeczytać następujące informacje w poszczególnych sekcjach: Sekcja 1 -> związek ten ma następujące rodzaje zagrożeń: H302 Działa szkodliwie po połknięciu, H315 Działa drażniąco na skórę, H319 Działa drażniąco na oczy; Sekcja 2 -> Zwroty wskazujące środki ostrożności - zapobieganie, P280 -> Stosować rękawice ochronne/ochronę oczu; Sekcja 4 -> Po narażeniu przez przewód pokarmowy, Natychmiast wypłukać usta i wypić dużą ilość wody. Skontaktować się z lekarzem;

Sekcja 6 -> Środki ostrożności w zakresie ochrony środowiska, Zapobiegać przedostaniu się do kanalizacji, wód powierzchniowych i gruntowych.

Czy zatem wprowadzane wprowadzane środki chemiczne są niebezpieczne dla osób kąpiących się w tych jeziorach w pobliżu przepływającego aeratora ?

Czy przeprowadzono badania po jakim czasie od przeprowadzenia zabiegu wprowadzania koagulantu stężenie środków chemicznych spada do poziomu, który jest bezpieczny dla dzieci, które licznie korzystały z kąpieli ? Jeżeli tak to czy można przedstawić te badania ?

5. Czy badano przydatności do spożycia ryb złowionych w jeziorze Rogoźno i Budziszewskiego ?

Czy mogą w tych rybach znajdować się środki chemiczne (lub ich pochodne) podawane podczas rekultywacji w takim stężeniu, że ich spożycie może być szkodliwe dla ludzi ? Jeżeli urząd posiada wyniki takich badań to czy może je przedstawić ? Stosowane obecnie chemiczne metody rekultywacji wód polegają głównie na dezaktywacji fosforu przy udziale roztworów lub zawiesin związków metali wielowartościowych (głównie żelaza, glinu i wapnia). Bezpośrednie dozowanie ich do wód stanowi kolejny problem środowiskowy, gdyż mogą one zmieniać pH ekosystemów wodnych, a przy zbyt wysokich stężeniach i zmianie odczynu wody stosowane koagulanty mogą stanowić zagrożenie toksyczne dla organizmów wodnych. Dodatkowo nie ma możliwości wydajnej regeneracji większości koagulantów i w efekcie są one raczej zalecane do jednorazowego wykorzystania. W chwili obecnej brak jest w Polsce proekologicznych i innowacyjnych technologii stanowiących alternatywę dla propagowanych u nas rozwiązań opracowanych w innych krajach (np. preparat Phoslock). W tym zakresie podejmowane są jedynie próby otrzymania innych adsorbentów na bazie bentonitu (np. preparaty objęte ogólną nazwą SINO BENT – zgłoszenie patentowe nr 388253). Jednak tego typu substancje adsorbujące dodawane są do zbiorników wodnych w postaci proszków, które osiadają na ich dnie i nie są z niego usuwane, tworząc ciekłą warstwę nośnika mineralnego, zmieniającą często charakter biologiczny rekultywowanego zbiornika wodnego.

6. Czy rozważane jest uzupełnienie analizy oraz wniosków monitoringu stanu jeziora Rogoźno o dane IMGW dotyczące ilości opadów trwających kilka miesięcy przed rozpoczęciem I fazy rekultywacji ?

Duża ilość opadów trwająca przez kilka miesięcy „wyplukała” oba jeziora i to mogło mieć decydujące znaczenie dla poprawy opisywanych współczynników a zupełnie zostało pominięte w monitoringu. W monitoringu rekultywacji jezior Rogoźno i Budziszewskie, zrealizowanym pod nadzorem prof. dr hab. Ryszarda Gołdyna z UAM, opublikowanym w czerwcu 2018 roku nie uwzględniono tego, że przed rozpoczęciem rekultywacji bardzo wysoki poziom wód, który mógł mieć wpływ na stan ekologiczny tych jezior. Mogło to przyczynić się do poprawy jego przezroczystości, natlenienia, zmniejszenia zawartości fosforanów, i stężenia azotu amonowego, zmniejszenia liczebności fitoplanktonu a także zwiększenie liczebności wioślarek w zooplanktonie w wodach jeziora. We wnioskach monitoringu poprawa powyższych parametrów tłumaczona jest jedynie trafnie dobranymi działaniami naprawczymi badanych ekosystemów.

Innymi słowy: Przypisano świetne warunki hydrologiczne na jeziorze „super rekultywacji”, a pominięto fakt, że duża ilość opadów i wysoki stan wód "wyplukania" jeziora.

7. Czy władarze Rogoźna planują wnioskować o to aby uzupełnić w wykonanym monitoringu uwzględnienie w zestawieniach i wnioskach temperatury powietrza ?

W ciągu lat upalnych zawsze jest większe ryzyko zakwitów, ich długiego trwania. Kiedy zaś temperatura jest niższa, zakwity będą mniejsze i krótsze itp. Ma tu także znaczenie okres wiosenny, nie tylko letni. Im chłodniejsza wiosna, tym zakwity mogą pojawić się później itd.

Dodatkowym czynnikiem, który także warto monitorować jest wiatr i mieszanie wiatrowe, który jest źródłem tlenu dla jeziora, ale także przyczyną resuspensji.

8. Czy rozważane jest zwiększenie częstotliwości badań do monitorowania jakości wody oraz osadów dennych ? Wykonanie dwóch lub trzech badań rocznie utrudnia przeprowadzenie analizy statystycznej, która pozwoliłaby zminimalizować wpływ czynników zewnętrznych na otrzymane wyniki badań. Uniemożliwi to podjąć odpowiednio szybkie korekty parametrów zabiegów w przypadku zadziałania mechanizmów sprzężenia zwrotnego lub innych nieprzewidzianych czynników np. wpłynięcia do zbiornika dużej ilości zanieczyszczeń. (Takie mogą się pojawiać w przypadku gwałtownych opadów lub jak to miało kiedyś miejsce gdy przeprowadzono zabieg oczyszczania stawów rybnych w górze rzeki Małej Wełny, itp) Odpowiednia częstotliwość badań ma niezwykle duże znaczenie dla utrzymania pozytywnych efektów zabiegów w sposób długotrwały.

9. Na ogólnodostępnym filmie na portalu youtube prezentującym rekultywację jeziora Rogoźno i Budziszewskie <https://www.youtube.com/watch?v=u175IRRgyd8> wskazane jest, że rekultywację przeprowadza firma Aerator wspólnie z Instytutem Inżynierii Biosystemów Uniwersytetu Przyrodniczego z Poznania.

Czy urząd może podać jaki zakres prac w ramach rekultywacji tych jezior wykonuje firma Aerator ?

Czy urząd może podać jaki zakres prac w ramach rekultywacji tych jezior wykonywany przez Uniwersytet Przyrodniczy ?

10. Dlaczego zapytanie ofertowe na przeprowadzenie rekultywacji Jeziora Rogoźno i Jeziora Budziszewskiego położonych na terenie Gminy Rogoźno w roku 2019 roku jest tak napisane tak,

że wskazuje dokładnie metodę, która realizowana jest jedynie przez firmę Aerator (spośród wszystkich firm ogólnie znanych realizujących rekultywację jezior) ?

Wprowadzenie w zapytaniu ofertowym kryterium terminu „wykonania zabiegu mobilnej inaktywacji fosforu” czy "areacji pulweryzacyjnej" nie jest związane z przedmiotem zamówienia, narusza uczciwą konkurencję i równe traktowanie wykonawców.

Dlaczego w zamówieniu jest wymóg zastosowania urządzenia do napowietrzania (stacjonarnego aeratora), który okazał się nieskuteczny na wielu Polskich jeziorach ?

11. Czy planowana jest ocena oddziaływania podawanych podczas rekultywacji związków chemicznych na ujęcie wody w Kowanówku dla 30 tys. mieszkańców, na rezerwat wodny Welna oraz na rezerwat ichtiologiczny Słonawy znajdujące się na rzece Welnie za jeziorami Rogoźno i Budziszewskie ?

Stosowanie koagulantów fosforanów zawierających związki żelaza niesie ze sobą zagrożenie dla ekosystemu wynikające z właściwości chemicznych tego pierwiastka. Żelazo może tworzyć wiązania z wieloma makro- i mikroelementami, w tym fosforem, potasem, wapniem, magnezem, cynkiem, i prowadzić do ograniczenia ich biodostępności (Wheeler i in. 1985). Wysokie stężenie żelaza w wodzie wywołuje u roślin stres oksydacyjny na poziomie komórkowym i zaburza integralność błon komórkowych oraz dezorganizuje białka, itopigmenty i DNA, prowadząc do śmierci (Keller i in. 2012). Żelazo może bezpośrednio wpływać na produktywność biologiczną poprzez zmniejszenie wielkości liści i pędów, tworzenie chloroz i nekroz, a także indukowanie wiotkości korzeni i redukcję ich rozgałęzień (van der Welle i in. 2006). U zwierząt wysokie stężenia żelaza wywołują uszkodzenia na poziomie komórkowym podobne do roślin. Ponadto żelazo oddziałuje na zachowanie i zmianę strategii cyklu życiowego oraz zmniejsza liczbę potomstwa i jego żywotność. Poprzez zakłócenie procesów trawienia zmniejsza efektywność pobierania składników odżywczych (van Anholt i in. 2002). Bezpośrednie badania nad wpływem koagulantów żelazowych i glinowych na embriogenezę szczupaka (*Esox lucius* L.) wykazały istotne hamowanie rozwoju oraz zmniejszenie ilości żywych zarodków i deformację larw (Bonisławska i in. 2012). (Tomasz Joniak, Michał Rybak, Tadeusz Sobczyński, Chemiczna inaktywacja fosforu: od teorii do praktyki ekologicznie bezpiecznej rekultywacji jezior 2019)

TEMAT 4 - Żółto brązowy kolor wody z wodociągów (zgłaszało ten problem wielu mieszkańców z Rogoźna, Jaracza, Welny, Grudny)

Czy planowane jest zastosowanie odpowiednich filtrów wstępnych aby odseparować frakcję we wstępnej obróbce ?

TEMAT 5 – Edukacja, Dialog z mieszkańcami i stowarzyszeniami, Gminny Program Ochrony Środowiska

Niezwykle istotne jest kształcenie u dzieci i młodzieży wiedzy i postaw ekologicznych - pozwoli to im realizować się w życiu, w sposób zrównoważony ze otaczającym ich środowiskiem.

1. Jakiego rodzaju przedsięwzięcia planuje realizować gmina Rogoźno aby podnieść wiedzę i świadomość dotyczących ekologii i ochrony środowiska u przyszłych pokoleń ?

2. Obecnie obowiązujący Program Ochrony Środowiska Gminy Rogoźno, w którym jest wiele zapisów związanych z ochroną wód i gospodarką ściekową został wykonany 20 lat temu (styczeń 2000 r). Przez te lata w Rogoźnie wiele się zmieniło, czy zatem nie warto zaktualizować ten program ?

Kiedy Gmina Rogoźno planuje zaktualizować Gminny Program Ochrony Środowiska ?

3. W tym Programie Ochrony Środowiska Gminy Rogoźno zaplanowano działania związane z gospodarką ściekową (rozdział 4.3) - Czy te cele zostały osiągnięte ? W jakim stopniu ?

4. Czy Urząd Gminy Rogoźno planuje udostępnić poniższe informacje Stowarzyszeniu Jezioro Rogozińskie dotyczące kanalizacji w Rogoźnie ?

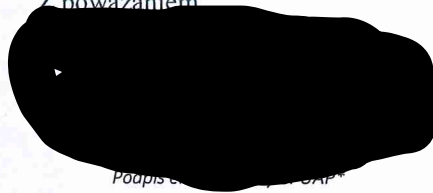
- Kserokopii pozwoleń wodnoprawnych na odprowadzanie wód opadowych z ulic i placów do Jeziora Rogoźno.
- Dokumentacji eksploatacyjnej potwierdzającej dotychczasowe inspekcje oraz czyszczenie separatorów w gminie Rogoźno od momentu ich zamontowania.
- Dokumentacji dotyczących eksploatacji piaskownika znajdującego się przy ujściu Jeziora Rogoźno do rzeki Wełny.
- Informacji wskazującej na sposób wykorzystania tego piaskownika dla ochrony środowiska.
- Terminów inspekcji i czyszczenia kanalizacji deszczowej oraz dokumentacji związanej z tymi zabiegami.
- Terminów planowanych inspekcji i czyszczeń urządzeń kanalizacyjnych.

SJR czeka na powyższe informacje już ponad rok czasu a w dotychczasowych odpowiedziach Burmistrz Rogoźna przesłał jedynie informację, że posiada dokumenty, o które wnioskuje SJR, jednak ich nie udostępnił - dlatego sprawę przejęła Kancelaria i została ona skierowana do Rzecznika Praw Obywatelskich - pismo w załączniku.

5. Czy Urząd Gminy Rogoźno planuje odpowiedzieć i zrealizować postulaty przedstawione w Petycji Obornickiego Stowarzyszenia Wodniackiego „APLAGA” (petycja w załączniku). Petycja dotyczy kanalizacji w Rogoźnie, która może mieć potencjalny wpływ na zły stan wód rzeki Wełny a przez to także na infiltracyjne ujście wody dla mieszkańców gminy Oborniki ?

Zapewniamy, że celem naszych działań jest chęć pomocy przy poprawie jakości wód w rzekach i jeziorach oraz otaczającego ich środowiska a także przeciwdziałaniu panującej suszy.

Z poważaniem

Podpis

* Podstawa prawna: Ustawa z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz.U. 2005 poz. 565 z póź. zm.), Rozporządzenie Ministra Cyfryzacji z dnia 5 października 2016 r. w sprawie zakresu i warunków korzystania z elektronicznej platformy usług administracji publicznej (Dz.U. 2016 poz. 1626), Ustawa z dnia 5 września 2016 r. o usługach zaufania oraz identyfikacji elektronicznej (Dz.U. 2016 poz. 1579), Rozporządzenie Ministra Cyfryzacji z dnia 5 października 2016 r. w sprawie profilu zaufanego elektronicznej platformy usług administracji publicznej (Dz.U. 2016 poz. 1633).

Załączniki:

1. SJR - Uwagi Dotyczące stanu jezior prezentowane na konferencji w Rogoźnie poświęconej "Stanu czystości wód na terenie Gminy Rogoźno wraz z prezentacją metod ich rekultywacji", która odbyła się 31.01.2017r.
2. Rozporządzenie RM z dnia 12 lutego 2020 r. w sprawie przyjęcia „Programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu”
3. Kancelaria INLEGIS - wniosek do Rzecznika Praw Obywatelskich w sprawie udostępnienia informacji o środowisku z dnia 14.05.2020r.
4. APLAGA – Stan środowiska oraz prośba o udostępnienia rzetelnej informacji o kanalizacji w Rogoźnie z dnia 16.05.2020r.
5. Rekultywacja Jezior Rogoźno i Budziszewskie - Pytania i Odpowiedzi do przetargu - 06.03.2019 r.
6. Rekultywacja Jezior Strzeszyskie i Rusalka - Pytania i Odpowiedzi do przetargu - 03.04.2015 r.
7. H. Siwek, M. Włodarczyk, R. Czerniawski - Stan troficzny i warunki tlenowe siedmiu jezior napowietrzanych Aeratorem Pulweryzacyjnym - 18.02.2018 r.
8. T. Joniak, M. Rybak, T. Sobczynski - Chemiczna inaktywacja fosforu od teorii do praktyki ekologicznie bezpiecznej rekultywacji jezior - 10.2019r
9. Pismo od WIOŚ z dnia 30.09.2020r
10. Pismo od Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej Wód Polskich z dnia 23.11.2020r
11. Pismo od WFOŚiGW z dnia 23.09.2020r.
12. Pismo od Starosty Obornickiego z dnia 19.11.2020r.